

Plan för likabehandling, mot diskriminering och kränkande behandling

Lackarebäcksskolan
Läsåret 2018/2019

Introduktion

Omfattning

Planen omfattar Lackarebäcksskolan grundskola F-6, grundsärskola samt fritidshemmen under läsåret 18/19.

Ansvar

Rektor och biträdande rektorer ansvarar för att planen implementeras hos elever, vårdnadshavare och personal samt att den utvärderas och att en ny plan upprättas varje år. När planen är fastställd utarbetar kurator på skolan en elevversion för att underlätta arbetet med planen i klasserna.

Delaktighet

Eleverna genomför en skolgemensam enkät kring trivsel, trygghet och studiero. Pedagoger tar del av enkätresultatet, för samtal på APT om vilka främjande och åtgärdande insatser som krävs. Sedan diskuteras och beslutas skolgemensamma insatser/åtgärder.

I elevrådet förs kontinuerligt ett arbete, där frågor kring trivsel, trygghet och studiero lyfts och nya insatser beslutas alternativt tidigare beslut aktualiseras.

Eleverna utvärderar under april/maj läsårets plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Vårdnadshavarna har tillgång till planen via Unikum. På föräldramöten och i forum för samråd finns möjlighet att diskutera hur vårdnadshavarna kan förstärka skolans arbete för trivsel, trygghet och studiero.

Personalen gör i slutet av läsåret en utvärdering av årets insatser utifrån planen. Kurator tillsammans med personal och elevhälsoteamet (EHT) gör en analys av vårens enkät svar och utvärderingen från personal och elever. Utifrån denna analys görs utkastet till kommande läsårs plan, vilken presenteras på en studiedag i augusti. Personalen arbetar där tillsammans fram främjande och förebyggande insatser mot de prioriterade målen.

Definitioner

Trakasserier - När någons värdighet kränks och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna som följer i rubriken, Diskrimineringsgrunder.

Kränkande behandling – Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet men som inte är kopplat till någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på kränkande behandling kan vara: elaka kommentarer på mejl, sms eller på sociala medier, nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande kommentarer eller gester, att bli retad för något eller att inte få vara med andra barn. Våld, som slag, sparkar, knuffar och hot är också kränkningar.

Diskriminering – Innebär att någon missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Källa: *Allmänna råd – Diskrimineringsombudsmannen, do.se och Skolinspektionen.*

Diskrimineringsgrunder

Som en grund för att förstå planen, följer först de diskrimineringsgrunder som arbetet vilar på. En negativ handling räknas som diskriminering eller trakasseri om det finns en koppling till någon av de diskrimineringsgrunder som skyddas i lag. De diskrimineringsgrunder som skyddas i lag är:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Dessa är tydligt definierade i diskrimineringslagen och vilar på FN-konventionen om de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen samt EU-direktiv.

Skolor skall arbeta för elevers lika rättigheter och möjligheter och förebygga diskriminering.

Källa: *Diskrimineringsombudsmannen, do.se*

Utvärdering av förra läsårets insatser (17/18)

Lackarebäcksskolan upprättade läsåret 17/18 ingen plan mot diskriminering och kränkande behandling. Flera insatser gjordes under året men utvärdering i detta läsårs plan saknas. Exempelvis förstärktes rastvärdskapet under läsåret vilket resulterat i färre konflikter på skolan.

Främjande insatser

Ett främjande arbete genomförs av skolans personal, oavsett om det finns något aktuellt problem på skolan eller inte. Detta arbete riktar sig till elever inom samtliga verksamheter.

Mål

- Alla som arbetar på Lackarebäcksskolan ska ha kännedom om skolans plan för likabehandling, mot diskriminering och kränkande behandling och i sitt vardagliga arbete utgå från ett demokratiskt och medvetet förhållningssätt.
- Alla elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem ska känna till de rutiner som finns för hur man gör om man är utsatt för diskriminering eller kränkande behandling, eller om man ser någon annan utsättas.
- Skolan ska arbeta för att alla elever trivs under skoldagen samt att de utvecklar goda kamratrelationer.
- Skolan ska arbeta för att definiera vad trygghet i skolan är och för att eleverna ska känna trygghet under hela skoldagen både i skolan och på rasterna.

Insatser för att nå målen.

Insatserna utvärderas i samband med att nästa års plan upprättas.

- Planen mot diskriminering presenteras på en arbetsplatsträff för skolans personal. (Ansvarig: Rektor och biträdande rektor)
- Pedagogerna går igenom planen och de akuta rutinerna med eleverna i klassrummet. (Ansvarig: Klasslärare)
- Grundskolan har ett rastvärdsschema där personal befinner sig ute med eleverna på rasterna. (Ansvarig: Rektor och biträdande rektor)
- Grundsärskolan har alltid personal ute på rasterna som är aktiva och hjälper eleverna att skapa en trygg och aktiv miljö för lek. (Ansvarig: Rektor och biträdande rektor)
- Skolan har elever som är trivselledare på raster, de tar hand om rastaktiviteter tillsammans med vuxna. (Ansvarig: Vuxna ansvariga för trivselledarna)
- Skolan ska arbeta fram tydliga och övergripande rutiner för klassråd och elevråd. (Ansvarig: Vuxna i elevrådet)
- På skolan finns det två elevråd, F-2 tillsammans med rektor och 3-6 tillsammans med biträdande rektor och pedagog. Skolan har även en elevvårdsstyrelse där representanter från de äldre åldrarna deltar. (Ansvarig: Rektor och biträdande rektor)
- Skolans ordningsregler ska revideras. Eleverna är delaktiga i revideringen via klassråd och elevråd. (Ansvarig: Vuxna i elevrådet)
- Klasslärare genomför under läsåret sociogram i sin klass (Ansvarig: Kurator och speciallärare)
- Trygghetsvandring genomförs under vårterminen för att uppmärksamma otrygga platser i och utanför skolan. Inför trygghetsvandringen förs diskussioner i klassrummet vad trygghet på skolan är. (Även en del i kartläggningen inför nästa läsårs plan) (Ansvarig: Klasslärare)
- Skolan arbetar med gemensamma aktivitetsdagar som vandring, friluftsdagar och 6:ornas dag. (Ansvarig: Klasslärare och lärare i idrott och hälsa)
- Skolan arbetar fram rutiner och struktur för klasserna att samverka över årskurserna och över skolformerna med syfte att lära känna varandra. (Ansvarig: Rektor och biträdande rektor)
- Skolan påbörjar under läsåret ett arbete för att skapa ett årshjul för värdegrundsarbetet där olika veckor under läsåret får olika fokusområden. Detta läsårs skapas minst ett fokusområde. (Ansvarig: EHT)
- Grundsärskolan kommer under läsåret arbeta för att alltid ha tillräckligt med personal ute på rasterna, vid övergångar och förflyttningar. (Ansvarig: Biträdande rektor)
- Grundsärskolan kommer använda sig av filmer och dramatiserade samspelsituationer för eleverna. (Ansvariga: Pedagogerna)

Kartläggning – för att identifiera risker

Metoder för kartläggning

- Elevenkäter
- Göteborgs stads skolenkäter i åk 2 och 5
- Synpunkter från samråd med vårdnadshavare
- Synpunkter från elevråd
- Synpunkter från personalen
- Frågor som lyfts under året i elevhälsoteam och utifrån skolsköterskans hälsosamtal

Resultat och analys

Lackarebäcksskolan genomförde under vårterminen en trivselenkät bland eleverna. Enkäten visade att en klar majoritet av eleverna både trivs i skolan, i sin klass och i matsalen, de känner sig även trygga i klassrummet och på lektionerna (över 97 %). Eleverna har någon att umgås med (99 %) och anser att det finns något att göra på rasten (95 %). 91 % av eleverna anser att det finns vuxna att ta hjälp av på skolan och 87 % att de får vara med och bestämma. På fritids genomförde vi egen enkät i början av höstterminen och den visade att eleverna som går på fritids trivs (96 %), även utomhus (94 %). De har någon att leka med (96 %). Eleverna upplever att det finns någon vuxen att prata med (94 %), att de får hjälp av de vuxna (96 %) och att de vuxna hjälper till att stoppa bråk (96 %).

Vi har valt tre områden att under detta läsår fokusera på. På lågstadiet hade ett antal elever uppgett att de känner sig rädda på rasten (16 % av skolans elever varav 75 % av dessa elever går på lågstadiet) så vi valde att fokusera på trygghet på rasten för de lägre åldrarna. För mellanstadiet blev fokusområden studiero (86 % upplever studiero men av de som inte upplever detta går de flesta på mellanstadiet). På fritids var det 16 % av eleverna som upplever helt eller lite att det inte finns någon plats för lugn och ro.

Vi anser att skolan fick bra resultat på trivselenkäten och har valt att arbeta vidare med de områden som visar på lägst resultat. Att arbeta med trygghet på rasten, studiero i klassrummet och lugn och ro på fritids anser vi också kommer göra det lättare för oss att behålla eller förbättra dessa resultat till nästa kartläggning. Vi ser också att dessa satsningar kommer påverka hela skolan även om det finns olika fokusområden. Vi arbetar med att dela med oss av goda exempel och insatser under läsåret.

Förebyggande åtgärder

Vi har genom enkäter uppmärksammat studiero och rasten som utvecklingsområden på skolan. Vi ser en skillnad i svaren mellan lågstadiet, mellanstadiet och fritidshemmen och vi väljer därför att fokusera på olika mål på skolan där de olika verksamheterna får varsitt fokusområden. De arbeten som görs utifrån dessa fokusområden kommer sedan gynna skolan i helhet.

Mål

Åk F-3 - Skolans elever ska uppleva trygghet på rasterna. De ska inte känna sig rädda.

Åk 4-6 - Skolans elever ska uppleva lugn och ro när de arbetar i klassrummet. De ska känna studiero.

Fritids - Skolans elever ska ha möjlighet till platser för lugn och ro på fritids.

Insatser

Åk F-3

- Genomföra en ny kartläggning där otrygga platser på skolgården kartläggs för att se om nya områden är aktuella. (Ansvarig: Pedagogerna/arbetslagen)
- Alla vuxna har väst på sig på skolgården så eleverna snabbt kan se var rastvärdarna befinner sig och på det sättet känna trygghet. (Ansvarig: All personal)
- Samtal med elevgrupperna innan rasten om rastaktiviteter för att öka möjligheten för eleverna att hitta en bra rastaktivitet och gemenskap, gärna uppföljning efter rasten med eleverna för att upptäcka eventuella orsaker till otrygghet. (Ansvarig: Pedagog i klassen före och efter rast)
- Skapa en samverkan mellan yngre och äldre elever, aktiviteter med blandade åldersgrupper. Pedagogerna arbetar fram hur denna samverkan ska se ut under höstterminen, implementering under vårterminen (Ansvariga: Pedagogerna)
- Dialog mellan rastvärdar och klassföreståndare om incidenter som äger rum på rasterna. (Ansvarig: Rastvärdar och klassföreståndare)
- Så långt det går se till att inte vikarier är rastvärdar ensamma utan att det finns känd personal ute på rasterna (Ansvarig: Rektor)
- Nyttja sista 30 min på arbetsplatsträffen för planering och uppföljning av arbetet med årets fokusområde. (Ansvarig: Rektor)

Åk 4-6

- För att bättre koppla rätt insatser till målen kartlägger skolans personal vad studiero är för eleverna. (Ansvarig: Pedagoger tillsammans med sitt arbetslag, kurator kan finnas som stöd i arbetet)
- Föra diskussioner om studiero i klasserna, skapa förståelse för olikheter (Ansvarig: Pedagogerna)
- Arbeta med struktur i klassrummet, eleven ska veta vad som ska göras på varje lektion, tydliga mål och förväntningar. Arbeta efter en för eleverna känd struktur som ser likadan ut varje dag. Föra diskussioner om den fysiska miljön. (Ansvarig: Arbetslag, speciallärare och kurator kan finnas med som stöd i arbetet)
- Vuxna i bamba har ett gemensamt uppdrag. Skolans personal utan klassansvar har ett uppdrag att placera ut sig där det finns behov (Ansvarig: Personal i samråd med klasslärare som äter med eleverna)
- Nyttja sista 30 min på arbetsplatsträffen för planering och uppföljning av arbetet med årets fokusområde. (Ansvarig: Rektor)

Fritids

- Involvera eleverna i arbetet med att hitta platser för lugn och ro. Lyfta frågan om vad lugn och ro är för elever i de olika elevgrupperna. (Ansvarig: Fritidspedagogerna)
- Arbeta fram rutiner och strukturer för att använda klassrummen under fritidstiden för att öka ytan att sprida aktiviteterna på. (Ansvarig: Personal på fritidshemmen)

- Dela upp grupperna under fritidstiden. Detta arbete kan göras gemensamt mellan fritidspedagogerna och över fritidsgrupperna. (Ansvarig: Personal på fritidshemmen)
- Arbeta med att minska ljudnivån under fritidstiden. Diskussion i arbetslaget för att lyfta hur och hjälpas åt i arbetet. (Ansvarig: Personal på fritidshemmen)
- Föra diskussioner för hur fritidspedagogerna tar emot eleverna efter skolan för att skapa rutiner och struktur som gynnar lugn och ro. (Ansvarig: Personal på fritidshemmen tillsammans med biträdande rektor)
- Skapa möjligheter att besöka klasserna innan skoldagen är slut för att informera om eftermiddagen på fritids, förberedelse. (Ansvarig: Personal på fritidshemmen)
- Nyttja sista 30 min på arbetsplatsträffen för planering och uppföljning av arbetet med årets fokusområde. (Ansvarig: Rektor)

Rutiner och åtgärder vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Rutin för att utreda och åtgärda kränkning elev – elev

På Lackarebäcksskolan ska varje anställd som blir vittne till eller får kännedom om att en elev upplever sig kränkt reagera och agera enligt nedan:

- Personal som blir vittne till eller får kännedom om kränkande behandling ingriper genom att omedelbart avbryta handlingen, oavsett vilken personalgrupp de tillhör. (Vårdnadshavare som uppmärksammat att dennes barn upplever sig kränkt i skolan vänder sig till skolans personal, i första hand klassläraren eller fritidspersonal.)
- Personal som fått kännedom om kränkande behandling meddelar rektor samma dag.
- Rektor eller biträdande rektor ska inom en vecka anmäla detta till huvudmannen.
- Samtal med de berörda eleverna för att få en bild av situationen och hitta lösningar för att stoppa och förhindra att kränkningen fortsätter. Viktigt med information till klasslärare och arbetslag.
- Kommunicera med vårdnadshavarna samma dag. Om vårdnadshavarna inte är samboende kontaktas båda vårdnadshavarna.
- Meddela eleven att en uppföljning kommer göras efter ca en vecka beroende på ärende och att även fler uppföljningar kan komma för att försäkra sig om att kränkningen upphört.
- Digital dokumentation görs av personal och rektor (se Rutin för dokumentation vid kränkningar nedan)
- Personal kan ta hjälp av EHT om kränkningen inte upphör, i första hand via rektor och/eller kurator. EHT kan även bistå vid allvarliga kränkningar och kan besluta om vidare insatser.
- Om problemet kvarstår håller rektor samt (delar av) EHT möte med vårdnadshavarna.
- Kurator finns även som stöd för personal vid samtal med elever, det kan handla om tips, råd och diskussion för att få till ett bra samtal kring kränkningen.
- Rektor ansvarar för om ytterligare åtgärder behöver vidtas.
- Återkoppling sker till berörda elever, personal och vårdnadshavare.

Rutin för dokumentation vid kränkningar

Lackarebäcksskolan följer Mölndal stads rutiner för diarieföring och anmälan till rektor om utredning av kränkande behandling av elev/elev.

- Blankett *Anmälan till rektor/biträdande rektor vid kränkande behandling eller trakasserier* fylls i och lämnas till rektor eller biträdande rektor
- En anmälan görs till rektor eller biträdande rektor vid kännedom om att en elev upplever sig kränkt. Om två elever upplever sig kränkta görs två anmälningar.
- Blankett *Dokumentation av samtal med berörda/inblandade vid kränkande behandling eller trakasserier* används för att dokumentera händelsen.
- Sidan 1-2 av blankett *Utredning av kränkande behandling eller trakasserier mellan elever* fylls i av personal som genomför utredningen, lämnas till rektor/biträdande rektor som fyller i sida 3-4.
- Rektor eller biträdande rektor fyller i blankett *Åtgärdsplan vid kränkande behandling eller trakasserier* om åtgärder behöver vidtas.
- Ingen värdering görs i samband med anmälan. Fokus för lagstiftningen är att utreda om en elev eventuellt blivit utsatt för kränkning, inte anmäla elev som eventuellt utsatt en annan elev.
- Handlingen diarieförs och förvaras i elevens akt.

Rutin vid kränkning personal - elev

- Personal som blir vittne till eller får kännedom om att en elev känner sig kränkt av en vuxen ska samma dag informera rektor eller biträdande rektor.
- Rektor eller biträdande rektor ska inom en vecka anmäla detta till huvudmannen.
- En utredning inleds av två centrala utredare. De tar inom en vecka kontakt med rektor eller biträdande rektor för att boka intervjuer med de inblandade.
- Beslut om åtgärder vidtas med utredningen som grund.